

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

A fost distrus Creștinismul în Rusia Sovietică ?

Religia creștină încă dela începutul ființării sale în lume a avut de înfruntat grele prigoane din partea lumii iudaice și păgâne, în sânul cărorora și-a constituit cele dintâi nuclee mântuitoare. De teamă ca nu cumva noua „superstiție” să uzurpe legea mozaică și speranțele lor mesianice, Iudeii, se străduiau din răzputeri ca, prin calomniile blasfemiatoare la adresa pretinsului (?) Mesia și prin ațâțarea sensibilității păgâne, să pună o stavilă de netrecut în fața rapidității cu care acesta își recruta noii adherenți. Pe de altă parte, cezarii romani și preoții păgâni, puși în fața atitudinii ferme a nouilor adepți alui Hristos, au scornit acel șir imens de acuzații mincinoase, ce le serviau drept pretexte în fața vulgului și ca mijloace de incendiere a instinctelor de distrugere a tot ce se opunea în calea civilizației greco-romane, care se vedea amenințată și ea de noua „superstiție iudaică”. Iar mai târziu mahomedanismul întâlnind în calea sa pe adepții altui profet decât al lor, au persecutat și ei în numele lui Allah și Mahomed pe cinstitorii lui Hristos cel răstignit.

Față de aceste prigoane însă, cari au înșăngerat așa de mult pașii creștinismului în lume, cea mai nouă prigoană ce a îndurat-o religia creștină în Rusia Sovietică, aproape un sfert de veac, le întrece pe toate și din orice punct de vedere. Dela Neron și până la Dioclețian, dela Iulian Apostatul și până la Al Hakem, religia creștină n'a cunoscut o prigoană așa de diabolică și de o perseverență sistematică rară, ca în pravoslavnică Rusia de ieri. Câtă vreme Iudeii, păgânii și mahomedanii, persecutau creștinismul în numele unei religii ce se vedea amenințată în existența ei, de o alta religie nouă, pe care o considerau cu mult inferioară, bolșevismul se ridică în numele negației desăvârșite a oricărei idei de religie, in-

diferent de caracterul și origina ei. Ba ce e mai mult, el a vrut să scoată din sufletul milioaneilor de ființe subjugate lui, până și ultima licărire a unei credințe în Dumnezeu. „Pe când Iudeii s'ar fi mulțumit cu respectarea legii mozaice de către creștini, Romanii cu recunoașterea cultului împăratului, iar musulmanii cu cinstirea lui Mahomed, pe lângă Hristos, bolșevismul nu vrea pe nimeni și nimic ce ar aminti de Dumnezeu sau l-ar slugi: Nici zeu, nici idol, nici profet, nici preot, nici rabin, nici iman. El este negația divinității: Nu vrea nici religie, nici cult; se vrea pe sine în totul, și nimic mai mult, sau alături de el”¹⁾.

Concepută în acest fel, negația lui e totală și mai apocaliptică decât toate împotrivrile de până aci, iar mijloacele folosite, lasă cu mult în urmă chiar și invențiunile diabolice scornite de fanteziile unor împărați așa ziși nebuni, ca Neron, Comod, Iulian Apostatul și alții. Aceste mijloace aplicate cu o ingeniozitate și perversitate satanică și însoțite de tot ceea ce tehnica modernă le pune la dispoziție pentru perfecționarea lor, atingeau pe toți, și pe cei de sus și pe cei de jos, și lăcașuri de cult și minuscule case de culaci, fără posibilitate de scăpare sau de îmblânzire a cruzimilor cu cari se aplicau. Ele atingeau deopotrivă și clerul și poporul, dacă nu apostasiau credința în care s'au înouit prin baia nașterii sf. Botez. Clerul în special însă, era urmărit cu un sadism neîntâlnit până aci, în sinul nenumăratelor prigoane ce le-a îndurat, pentru simplul motiv de a fi Apostolii celei mai sigure cărări de înălțare a omului pe culmea celei mai înalte desăvârșiri a ființei lui proprii. Arestările, deportările și exilul în Siberia, „cel mai mare cimitir al libertății, pe care îl are pământul”, munca silnică în ocne,

¹⁾ T. M. Popescu: Dela Neron la Stalin, V. Rev. Gândirea Nr. 1—1942, pag. 24.

mutilările, uciderile, torturile de neînchipuit, ș. a., sunt tot atâtea cruzimi, pe cari nici Maxim Tracul, marele prigonitor al clerului din veacul al treilea d. Hr., n'a fost în stare nici măcar să le conceapă. Alături de acestea, interdicțiile la cari era supus, de a nu putea locui în orașe decât la o anumită distanță de acestea, de a nu obține posibilitate de muncă și trai, de a nu putea săvârși cultul creștin decât în anumite locuri autorizate în urma achitării unui insuportabil impozit etc., puneau clerul și familiile acestora cu totul înafară de lege, și-i făceau imposibilă conviețuirea alături de ceilalți cetățeni.

Nici lăcașurile de cult n'au fost uitate în iureșul acestor nemaipomenite prigoane. Zeci de mii de biserici și mănăstiri celebre au fost distruse sau date pradă flăcărilor, altele transformate în cinematografe, depozite, magazii, muzee sau locașuri de desfrâu, iar obiectele de cult și cărțile sfinte au fost profanate cu o plăcere mult mai sadică decât pe vremea păgânului Dioclețian.

Prigoana bolșevică nu s'a mărginit însă numai cu aplicarea acestor mijloace de violență. Atari mijloace au fost doar întrebuințate și în persecuțiile păgâne și mahomedane, fără să producă un rezultat prea îmbucurător pentru aceștia. Cunoscător al acestui adevăr istoric, bolșevismul a însoțit aceste mijloace de o intensă propagandă antireligioasă, în cadrul căreia orice mijloace erau îngăduite, numai să fie atins țelul final, distrugerea oricărei idei de religie, de Dumnezeu. Educația antireligioasă impusă cu sila chiar și în familie, școală și Universitate, „Uniunea ateilor militanți,” Komso-molul, interzicerea oricărui ajutor material și spiritual dinafara granițelor, demonstrații cu figuri blasfemiatoare la adresa sfinților etc. sunt atâtea și atâtea creațiuni ale acestei propagande, prin care s'a căutat să se sufoce chiar și ultimul suflu de viață creștină în sfânta Rusie de altădată. Arta, știința și tehnica bolșevică, au contribuit și ele, în mare măsură, la buna executare a acestei propagande.

În fața unor atari mijloace și a unei propagande extrem de bine organizată, Stalin, Țarul roșu, nu se sfia să exclame cu emfază: „Suntem mândri de a curăța frumoasa noastră patrie sovietică de putregaiul superstițiilor ignoranței, al intoxicației cu „rachiul” spiritual, care este religia. Suntem siguri că vom scăpa tot pământul de aceste murdării”²⁾.

²⁾ Citat după T. M. Popescu: Anticreștinismul comunist. V. Biserica ort. rom. Nr. 1-4, 1942, pag. 38.

Rezultatul obținut de bolșevism prin aplicarea acestor mijloace însă, este departe de cel scontat de protagoniștii săi. Lupta dâră ce se poartă în Răsărit a descoperit lumii întregi, încăodată, adevărul etern că, religia creștină departe de a putea fi distrusă în Rusia Sovietică, dimpotrivă, își deschide pretutindeni, în urma oștirilor liberatoare, din nou potirul sufletesc, acoperit de teama unei profanări, așa cum își deschid florile, în zorii dimineții, petalele lor miresmuitoare, ca să poată primi lumina dătătoare de viață a soarelui binefăcător. Ceice se întorc de pe acest front mărturisesc lucruri într'adevăr uimitoare referitor la entuziasmul creștin reinviat în Rusia eliberată de sub teroarea bolșevică. Bisericile zăvorite își deschid iarăși larg porțile lor, zidurile împodobite cu icoane sfinte acoperite cu var își desvăluiesc din nou frumusețea, icoanele și odoarele ascunse și păstrate în nădejdea apropiatei reinvieri răsar ca din pământ, iar metaniile cu cari pravoslavnicul Rus de ieri își însoția orice act al vieții lui, însoțesc din nou mulțumirile pe cari le înalță cerului pentru binefacerea dzsrobirii trimisă de sus.

Ce sunt aceste semne de reinviere, dacă nu dovada nesdruncinatei convingeri că religia creștină, cu toate cruzimile prigoanelor celor 25 de ani de negație bolșevică, n'a fost în stare să scoată din sufletele bietelor ființe umane robite, credința în Celce a venit în lume, „ca tot celce crede Intr'ânsul să nu piară ci să aibă viața veșnică“?! Ele dau încăodată girul eternității spuselor divinului ei Intemeietor că: „voiu zidi biserica mea și nici porțile iadului nu o vor birui.”

Pr. D. Tudor

Studiul cuvântului dumnezeesc în lumina ortodoxiei

(După N. Afanassief)

În timpul de acum, chestiunea studiului cuvântului dumnezeesc în gândirea religioasă ortodoxă are un loc preponderant și aceasta grație desvoltării pedagogiei ortodoxe de o parte, și de alta trebuinței crescânde de cunoaștere temeinică a Sfintelor Scrieri, care se manifestă în mediul preoțesc tot mai mult.

Trebuința studiului cuvântului dumnezeesc decurge din profunzimele însăși ale Bisericii. Problema are două laturi, una școlară și alta deasupra învățământului școlar. Logic spus, sunt două chestiuni cari fiecare necesită un răspuns. În principiu aceste două chestiuni pot fi reunite, căci e posibil ca să tratăm în linii generale studiul cu-

vântului dumnezeesc, putând să le adaptăm ideile la ambele sisteme. Scopul este, ca să ridicăm câteva metode ortodoxe generale, relativ la studiul cuvântului dumnezeesc.

Prin studiul cuvântului dumnezeesc, înțelegem cunoștința adevărată a cuvântului lui Dumnezeu, și nu expunerile acestui cuvânt. Comentariile cele mai savante, cele mai subtile, nu pot înlocui textele sfinte și acțiunea lor, ele fiind totdeauna inferioare.

Biserica singură păstrează cuvântul lui Dumnezeu. O condiție esențială a acestui studiu al cuvântului sfânt este ca acest studiu să rămână **preoțesc**. Aceasta înseamnă ca conducerea să o aibă persoanele, cari trăiesc viața bisericească și sunt capabile ca să difuzeze și să facă ca spiritul acestei opere să fie în Biserică. Toate lecțiile, toate adunările trebuie să înceapă cu rugăciune și să se termine cu rugăciune; trebuie să se facă înțeleasă tot mai bine însușirea principală, a cuvântului dumnezeesc, care rezidă și ia viață în Biserică. *Ea singură, posedă plenitudinea acestui cuvânt sfânt, Ea poate să ne destăinuiească spiritul și sensul acestui cuvânt.*

Biserica posedă grația adevărului „charisima veritatis”, și Ei îi aparține în definitiv și Ea are autoritatea și dreptul de interpretare în materie de cuvânt dumnezeesc. Această autoritate este o revelație divină în spirit și prin Duhul-Sfânt, anunțată de Hristos în ultima convorbire avută cu apostolii săi.

Acest drept al Ei, e cuprins în Sfânta Tradiție; Tradiție, recunoscută de Biserică și păstrată de Ea. Biserică ortodoxă cere ca studiul cuvântului dumnezeesc să se facă în lumina Tradiției. Biserică respectă opiniile Sfinților Părinți ai Bisericii. Ea le pune la dispoziția acelor cari studiază cuvântul dumnezeesc, dar păstrează și toată rezerva în același timp. Biserică a acumulat în decursul veacurilor, un tezaur inepuizabil „a cuvintelor vii”, și „a cuvintelor despre adevăr”. *Studiul cuvântului dumnezeesc e imposibil fără cunoașterea Sfinților Bisericii.* Aceia, cari aspiră a penetra cuvântul divin, nu pot disprețui experiența acelor, cari și-au apropiat pe Dumnezeu.

Cunoașterea Sfinților Părinți, face parte din Scrierile Sfinte, și formează o bună îndrumare pentru cercetătorii moderni.

Știința teologică modernă e foarte bogată. Studiul ortodox al cuvântului dumnezeesc nu se opune cunoștinței și cercetătorilor, ea îi încurajează și impune elevilor săi o cunoștință din ce în ce mai aprofundată a interpretărilor moderne, cari în majoritatea cazurilor s'au inspirat dintr'un *sentiment de dragoste a adevărului, dorind pe Dumnezeu, aspirând spre Hristos. Acest elan de spirit se îndreaptă spre scena luminii divine.*

Cuvântul dumnezeesc nu ascunde lumina.

Există o Tradiție orală și o Tradiție a vieții. Aceasta nu-i mai puțin importantă pentru studiul cuvântului dumnezeesc.

Cuvântul divin este „Cuvântul vieții eterne”.

Imaginile vieții sfinților, așa cum le-a păstrat Biserica, sunt întrupările vii ale cuvântului dumnezeesc. Acestea sunt grăunțele aruncate în pâmant și cari aduc roade.

Înțelegerea plenitudinii vieții sfinților, înseamnă înțelegerea unor pagini din Cuvântul Sfânt. E imposibil să înlăturăm experiența și gândirea și mai presus de toate viața sfinților, ei ne indică calea pe care trebuie să o urmăm.

În sfârșit o bogăție incomparabilă, pentru înțelegerea cuvântului dumnezeesc, ne dau *rugăciunile și riturile liturgice*, cari sunt simboalele vieții Mântuitorului nostru. *Serviciile religioase, senzul sărbătorilor bisericești, sunt semnificări spirituale, tot atâtea subiecte de meditație fecundă pentru viața noastră.*

În doctrina sa catolicismul insistă asupra autorității, mai bine zis asupra *ideii de autoritate, protestantismul asupra ideii de libertate, Ortodoxia rezolvă această problemă a autorității și a libertății printr'o sinteză, a autorității libere. Și trebuie să ținem seama de ea în studiul ortodox al cuvântului dumnezeesc.* Studiul preoțesc al Scrierilor Sfinte, trebuie să fie o unire cu Biserica și cu bogățiile ei spirituale, iar această libertate individuală, să fie limitată în cadrele Bisericii și a experienței preoțești; pe de o parte experiența personală să se transforme într'o experiență preoțească, iar pe de altă parte experiența câștigată de Biserică să devină experiența personală pentru cealaltă parte. Astfel, studiul cuvântului dumnezeesc ne va conduce spre Biserică și numai astfel vom crea o ortodoxie adevărată, iar studiul nostru va fi spiritual și fructuos.

Prof. C. Rudneanu

Păstorul de suflete cu zel apostolesc

(după Dr. Kramer V. trad. de Szanyi F.)

Îngrijirea bolnavilor

Păstorul de suflete cu zel apostolesc ține de cea mai sfântă și sublimă îndatorire a sa îngrijirea bolnavilor din parohia ce i s-a încredințat. Împlinirea acestei îndatoriri îl ajută foarte mult la atingerea scopurilor sale pastorale și dela ea depinde, în oarecare măsură, fericirea cea vecinică a muribunzilor. Zelul depus de dânsul, în aceasta privință, are efect binefăcător asupra tuturor și anume:

1. *Însăși asupra păstorului de suflete* pentru că:

a) mila creștinească îl duce pe preot nu numai pe terenul celor sufletești ci și pe terenul trupești;

b) pentru că îi dă prilej să se informeze, cu cea mai deplină siguranță, asupra unor chestiuni cari privesc indivizi, familii și parohia întreagă, fapt care din punct de vedere pastoral, e foarte important;

c) pentru că dobândește încrederea întregii parohii, nu numai prin importanța faptului, ci și prin contactul său cu singuraticii indivizi. Din faptul că el se îngrijește, în mod deosebit, de bolnavi, toată lumea se poate convinge despre zelul său pastoral;

d) pentru că, în fine, îngrijirea de bolnavi îi răsplătește din belșug timpul și ostăneala jertfite în acest scop.

2. Asupra familiilor bolnavului

Păstorul de suflete face cunoștință cu dâșii și un raport de intimă prietenie se leagă între ei, prietenie a cărei efect binefăcător se resimte în toate cercurile de activitate ale preotului. Pe lângă aceasta, păstorului de suflete i se mai oferă adeseori prilejul de a interveni ca împăciuitoar, sfătuitoar și învățător în diferite cazuri ce obvin în anumite familii.

3. Asupra bolnavului.

Se poate întâmpla că bolnavul trebuie pregătit pentru moartea apropiată și, de cele mai multeori, o moarte bună și fericită depinde de aceasta pregătire. Dar abstrăgând de la aceasta, preotul, stând la căpătâiul bolnavului, se poate apropia mai ușor de inima lui. Cu acest prilej, păstorul de suflete are timp suficient ca să discute cu bolnavul chestiunile lui sufletești. Acolo unde nu vede decât un singur om înaintea sa, preotul poate să croiască admonieri și învățături potrivite cu însușirile individuale ale bolnavului, ținând seamă de starea și trebuințele lui sufletești. În urma acestui contact personal, sfaturile și învățăturile preotului pot să-și facă drum, fără nici-o piedecă, în inima bolnavului. Mii și milioane de oameni sunt datori să mulțumească fericirea cea vecinică efectului salutar pe care l-a exercitat asupra lor păstorul de suflete, la caz de boală sau moarte. De aceea se consideră ca o infidelitate nescuzabilă față de cele mai sfinte îndatorii ale preotului faptul de a nu se ocupa cu bolnavii, de a nu-i cerceta și de a nu le da mână de ajutor.

Păstorul de suflete cu zel apostolesc n'ajunge niciodată în situația de a i se putea face reproșuri din acest punct de vedere.

Inainte de vizitarea bolnavului

a) Dacă preotul e chemat.

1. *Dacă boala e periculoasă.* Păstorul de suflete cu zel apostolesc pleacă imediat fiindcă se poate întâmpla că bolnavul numai astfel să poată fi împărțit cu sf. Taine, fapt dela care ar depinde fericirea și mântuirea lui. Preotul nu face excepții nici cu aceia despre cari e pe deplin convins că sunt buni creștini. Deci fie că-i chemat noaptea târziu și pe vreme rea, fie că-i chemat din scaunul mărturisirii ori din mijlocul unei societăți foarte plăcute, el nu zăbovește nici-o clipă, decât numai în cazul că ar fi împiedecat de vre-o mare imposibilitate materială sau morală. Pe cel ce vine să-l

cheme nu-l îndrumă la alt preot, adică la acela care ar fi deobligat să meargă, mai cu seamă dacă prin această alergare, dela unul la altul, s'ar pierde prea multă vreme. Preotul s'ar degrada foarte mult, dacă ar zăbovi, când e vorbă de un lucru atât de important, dacă ar încerca să se subtraga dela o jertfă și osteneală atât de mică. Ce răspundere mare are preotul dacă, în urma întârzierii sau subtragerii lui, bolnavul moare fără să fi fost împărțit cu sf. Taine, moare în stare de păcat! În asemenea caz, conștiința preotului e foarte tulburată și neliniștită.

2. *Dacă boala pare a nu fi periculoasă.* În acest caz trebuie distins: a) boala nu-i mortală ce i drept, dar ușor poate să devină atare. Atunci păstorul de suflete cu zel apostolesc procedează așa cum s'a arătat mai sus, cu atât mai vârtos cu cât se știe că nu odată s'a întâmplat că cei din jurul bolnavului n'au cunoscut mărimea primejdiei, și b) dacă, boala, în mod hotărât, nu-i periculoasă și în acest caz preotul primește bucuros invitarea și pleacă îndată ce poate. Se duce din milă, sau fiindcă crede că, cu prilejul acestei vizite, va putea să pună bază la multe lucruri bune și folositoare. Se duce bucuros și la copii bolnavi, ca să le împărțasească binecuvântare. Prin faptul acesta preotul câștigă stima familiei respective și o recunoștință binevoitoare, în cercuri cât mai largi.

b) Dacă preotul nu-i chemat.

Dacă boala e foarte periculoasă, păstorul de suflete cu zel apostolesc face tot posibilul ca și în acest caz să i se poată administra bolnavului sf. Taine. Dacă preotul nu-i chemat, fiindcă nimeni dintre familiari nu se gândește la pericolul boalei, print' o vizită prudentă a preotului totul se poate aduce în ordine. Situația însă e mai gingașe atunci, când familiarii bolnavului nu cheamă preot, din inițiativă proprie, temându-se ca nu cumva să-l sperie pe bolnav, sau fiindcă însuși bolnavul le-a interzis. În astfel de cazuri, păstorul de suflete cu zel apostolesc, ca să poată pătrunde la bolnav, se folosește de mijlocirea unor astfel de persoane, cari stau în raporturi de mare intimitate cu bolnavul. Dacă acest lucru n'ar fi posibil, preotul sub pretext că i face bolnavului o simplă vizită prietenească, se duce și nechemat, în casa lui. Dacă zăbovirea lui n'ar prezenta nici-o primejdie, atunci primele lui vizite vor avea aspectul vizitelor de prietenie și abia mai apoi va trece la esența lucrului. Observând însă că ora morții se apropie, preotul este dator să-l facă atent pe bolnav și să-l înduplece la primirea sfintelor Taine. Dacă bolnavul nu s'ar lăsa înduplecat la aceasta, preotul va abandona orice încercare fără de rost și l va recomanda pe bolnav, în rugăciuni ferbinti, în paza lui Dumnezeu. Ii va sfătui și pe familiari să se roage pentru sufletul lui.

Dragostea și dorința lui ferbinte de a mântui sufletul celui ce moare, pot să-i arate și alte căi și mijloace de procedură, prin cari harul să-și facă drum în sufletul bolnavului și să-l mântuiască. S. Ș.

Despre ce să predicăm?

În **Duminea 9-a după Rusalii**, la 26 Iulie 1942, să vorbim despre **Biserică**.

— „Nu știți oare că voi sunteți templul lui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu locuște în voi? De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica pe acela Dumnezeu, căci sfânt este templul lui Dumnezeu, care sunteți voi“ (I Cor. 3, 16-17).

Una dintre marile învățături creștine este cea despre Biserică. Articolul al nouălea din Credeu ne învață să mărturisim credința „și într'una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică“.

Ce este Biserică și care este ființa, capul, mijloacele și scopul ei? Cine sunt membrii și conducătorii ei?

Cuvântul „Biserică“ are patru înțelesuri. Un înțeles *general de religie creștină* (Mt. 16, 18). Se zice adeseori Biserică în loc de religie creștină și religie creștină în loc de Biserică. Al doilea înțeles e *mistic*. Biserică e *trupul lui Hristos* (Ef. 1, 23; Col. 1, 24). Iisus Hristos e capul Bisericii, Biserică e trupul lui Hristos și creștinii sunt membrele Bisericii. Numirea aceasta arată legătura de viață duhovnicească și de solidaritate sfântă ce există între creștini și Hristos prin Biserică. Înțelesul al treilea este *liturgic*: Biserică e *casa lui Dumnezeu* (Mt. 12, 4; 21, 13; 23, 17-22; Lc. 19, 46; In 2, 16; I Tim. 3, 15; Evrei 10, 21; I Petru 4, 17) templul și *locul sfânt* unde se adună creștinii ca să împlinescă lucrările cultului divin. Înțelesul al patrulea este *social*: Biserică e *împărăția lui Dumnezeu* pe pământ, societatea creștină organizată în comunități și condusă ierarhic (Mt. 18, 15-17; 25, 14-30; I Cor. 12, 28-30).

Intemeierea sacramentală a Bisericii s'a făcut pe cruce (Fapte 20, 28), iar inaugurarea și organizarea ei socială începe la Pogorirea Duhului Sfânt. La Rusalii sărbătorim *ziua Bisericii*; atunci prin botezul celor trei mii de creștini, se întemeiază prima parohie creștină, prima biserică, în Ierusalim (Fapte 2). De atunci și până la sfârșitul veacurilor, Biserică este *mama* noastră duhovnicească (Gal. 4, 26), stâlpul și temelia adevărului (I Tim. 3, 15), așezământul mântuirii și mijlocitoarea sfințirii, tribunalul care judecă și înțelepțește pe omul care greșește (Mt. 18 15-18), instituția sfântă care continuă lucrarea Mântuitorului pe pământ, care împlinește slujirea lui didactică profetică, arhierescă sacramentală și împărătească-guvernamentală. De atunci și până la sfârșitul veacurilor, Biserică reprezintă în lume puterea harului, energia Duhului Sfânt care lucrează prin ea și o însoțește și ocrotește în războiul duhovnicesc pe care îl poartă cu toți vrăjmașii ei văzuți și nevăzuți. De atunci și până la sfârșitul

veacurilor Biserică luminează omenirea prin pustiul lumii și prin valea plângerii ca un nor de lumină și ca un stâlp de foc. De atunci Biserică se răspândește la toate neamurile, crește peste veacuri ca un turn ce-și arată măreția și ca un munte ce-și arată soliditatea.

Biserică e pentru totdeauna stânca pe care se clădește cultura și mântuirea lumii, casa lui Dumnezeu (Evrei 10, 21) și a lui Iisus Hristos (Mt. 16, 18; Rom. 16, 16) și a Duhului Sfânt (I Cor. 3, 16-17); e locașul lui Dumnezeu (Ef. 2, 21-2), cortul lui Dumnezeu (Apoc. 21, 3), templul cel sfânt alui Dumnezeu (I Cor. 3, 16-17; Apoc. 3, 12) Noul Ierusalim (Apoc. 21, 2) tronul și cetatea lui Dumnezeu pe pământ (Ps. 86, 2).

Temelia și piatra unghiulară a Bisericii este Hristos (Mt. 21, 42; Ef. 2, 20). *Iisus Hristos e capul și trupul Bisericii* (Ef. 1, 22; 4, 15; 5, 23; Col. 1, 18). El a dobândit-o, a curățit-o și a sfințit-o cu sângele său (Fapte 20, 28; Ef. 5, 25-7; I Petru 1, 18-19), ca să fie pentru vecie sfântă și fără prihană. Iubirea și unirea dintre Hristos și Biserică este ca și între cap și trup (Ef. 1, 22-3) ca și între mire și mireasă (Ef. 5, 25). Hristos e mirele Bisericii (II Cor. 11, 2) Biserică e mireasa lui Hristos (Apoc. 19, 7; 21, 2, 9). Împreună formează un trup și un duh (Rom. 12, 5; I Cor. 6, 17; 12, 27; Gal. 3, 28; Ef. 1, 22-3; Col. 1, 18-24; 3, 11).

Mijloacele de care se folosește Biserică pentru a-și ajunge *scopul*, adică sfințirea, mântuirea, desăvârșirea și fericirea lumii (Ef. 4, 11-13), sunt: *predica* adevărului creștin, împărtășirea cu *sf. taine*, și organizarea comunităților sub și prin *ierarhie*, care la rândul ei este obligată să fie supusă cu tot respectul față de *dogmele, virtuțile, canoanele*, legile și regulamentele care asigură bunul mers al Bisericii.

Membrii Bisericii sunt toți creștinii botezați, vii și morții, chiar și cei păcătoși, căci „într'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste“ (II Tim. 2, 20). Păcătoșii sunt membrii cei bolnavi ai Bisericii, membrii cari au *mai mult* lipsă de ajutorul bisericii, pentru că nu dreptii au lipsă de pocăință nici sănătoșii de doctor (Lc. 5, 31-2), ci bolnavii și păcătoșii.

Credincioșii creștini, membrii vii și sănătoși ai Bisericii, sunt numiți în Sf. Scriptură *fiii* și *copiii* Dumnezeului celui viu (Rom. 8, 14-15; 9, 26; II Cor. 6, 18; I In 3, 1), *iubiții* lui Dumnezeu (Rom. 1, 7), *unșii* lui Dumnezeu (II Cor. 1, 21; I In 2, 27), *moștenitorii* lui Dumnezeu (Rom. 8, 17; Gal. 3, 29; 4, 7), *întâii-născuți* (Evrei 12, 23), *poporul* lui Dumnezeu (I Petru 2, 9), *frații* lui

Hristos (Mt. 12, 50; 28, 10; Lc. 8, 21; In 20, 17; Evrei 2, 11—12), Israilul lui Dumnezeu (Gal. 6, 16), via (In 15, 1—5) și biserica lui Dumnezeu (II Cor. 6, 16; Apoc. 21, 3), lumina lumii (Mt. 5, 14; Ef. 5, 8; Fil. 2, 15), pietrele casei lui Dumnezeu (I Petru 2, 4—6), mieii și oile Păstorului Iisus Hristos (In 21, 15—17). Intr'un cuvânt sunt numiți: *creștini* (Fapte 11, 26) — ucenici și urmași ai lui Iisus Hristos., — cel mai de cinste nume ce-l pot purta oamenii.

Pe lângă aceste numiri, bunii creștini au făgăduințe și asigurări dumnezeiești, că se vor mântui și vor moșteni viața și fericirea veșnică, vor fi asemenea chipului Fiului (Rom. 8, 28—9; I Cor. 3, 18; I In 3, 2) se vor împărtăși din slava lui Hristos (In 17, 24; Fil. 3, 21; Col. 3, 4; I Tes. 4, 17).

Conducerea Bisericii o are *ierarhia*. Orice s'ar zice, creștinismul este ierarhic; e religia ordinei a valorilor și a ierarhiei (I Cor. 12, 28—30; Ef. 4, 11; Evrei 13, 7; Fapte 20, 28). Mântuitorul își *alege* apostolii (Lc. 6, 13; In 15, 16), le împărtășește daruri speciale (Mt. 18, 18; 28, 19; Lc. 22, 19; In 20, 21—3) și trepte deosebite (I Cor. 12, 28—30; Ef. 4, 11; Evrei 13, 17); și obligă pe ascultătorii lor la *supunere* (Mc. 16, 15—16; Lc. 10, 16). La rândul lor apostolii întemeiază comunități creștine și așează în fruntea lor *conducători* (Fapte 5, 42; 6, 1—5; 14, 22; 20, 28) cu îndatorirea ca să se îngrijească de urmași vrednici (II Tim 2, 2; Tit 1, 5). Pe credincioși îi îndeamnă să fie ascultători căci nimeni nu-și ia singur cinstea (Evrei 5, 4). Peste tot creștinismul reprezintă în lume o misiune, o organizație, o conducere și un cult public, — și unde există toate acestea nu se poate să nu existe și ierarhie. Este adevărat că toți fiii Bisericii sunt întreolaltă „frați” buni, dar frăția creștină nu desființează disciplina, ordinea și ierarhia. Frăția creștină este frăție morală, este iubire, pe care o manifestă mai presus de toate Dumnezeu, fără să desființeze rânduiala din lume.

Pe lângă toate acestea, fiecare creștin este dator să-și dea seama că înțelepciunea lui Dumnezeu se cunoaște prin Biserică (Ef. 3, 10), că Biserică e a lui Dumnezeu (I Cor. 1, 2; Gal. 1, 13; I Tim. 3, 5), că râvnirea și dobândirea darurilor duhovnicești zidește Biserică (I Cor. 14, 12), că în sfârșit, el însuși, creștinul — prin harul Duhului sfânt primit în sf. Taine — este o casă în care locuiește Dumnezeu. De va strica cineva casa aceasta, menită sfințeniei, îl va strica pe acela Dumnezeu (I Cor. 3, 16—7).

Pentru noi toți, *Biserica este Ortodoxia*, este împărăția lui Dumnezeu pe pământ și în cer, comunitatea creștinilor — vii și morți — cari păs-

trează *credința dreaptă* și se nevoesc să trăiască o *viață sfântă*.

Mântuitorul Hristos a zis: „Eu pentru aceasta m'am născut și pentru aceasta *am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul*” (In 18, 37). Biserica ortodoxă crede și mărturisește acest adevăr: *Adevărul Mântuitorului Iisus Hristos. Ortodoxia este religia adevărului, religia lui Iisus Hristos*. Ea vestește în lume Evanghelia creștină, așa după cum a fost trăită de creștinii cei dintâi și cei mai buni, curată și ferită de amestecuri ome-nești. Acesta este cel dintâi motiv care ne face să o iubim.

Alte religii și alte credințe s'au răspândit în lume prin învățături greșite, prin puterea banilor sau prin puterea armelor, prin războaie de zeci și sute de ani, prin sabie și vărsări de sânge. Biserica noastră nu a cunoscut altă armă de luptă și apărare, decât „sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu” (Ef. 6, 17). *Biserica ortodoxă este o biserică luptătoare*, dar numai prin Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta este alt motiv ca să o iubim.

Biserica ortodoxă nu a lovit și nu a asuprit pe nimeni. A fost lovită, asuprită și prigonită, dar Ea față de contrarii ei a fost îngăduitoare, rugătoare și iertătoare, după pilda Mântuitorului, care și pe cruce se ruga pentru cei ce l-au răstignit, zicând: „Părinte iartă-le lor că nu știu ce fac” (Lc. 23, 24). *Biserica ortodoxă este o religie rugătoare și iertătoare*, și acesta este al treilea motiv pentru care noi o iubim din tot sufletul.

În sfârșit noi iubim *ortodoxia, fiindcă este religia Românilor*. Noi în religia aceasta am aflat *mântuirea*. Această religie a purtat pe umerii ei crucea suferințelor unui neam întreg, iar pe fruntea ei a purtat coroana de mărire a poporului nostru: Cununa de spini. *Ortodoxia este religia culturii noastre*. Bisericii ortodoxe îl datorăm noi prima tipografie românească, prima școală românească și primul spital la noi în țară. Limba noastră s'a scris românește mai întâi în graiul și în cuvintele Sfintei Scripturi.

Iată de ce iubește poporul român Biserica ortodoxă.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a întregat pe apostolul Petru: „*Simone: Iubești-mă?* Petru a răspuns: „*Doamne! Tu toate le știi, Tu știi că Te iubesc!*...” (In 21, 15—17). Această întrebare de conștiință se pune astăzi fiilor Bisericii ortodoxe: *Iubiți voi pe Hristos și Biserica Lui cea ortodoxă?*

S'o iubim din tot sufletul și cu toată căldura inimii noastre, căci ea este religia moș-strămoșilor noștri; este religia inimii și a culturii noastre; es'e religia rugăciunii și a iertării, religia mântuirii. Ea este Religia Adevărului pe care nici puterile iadului nu o vor birui (Mt. 16, 18).

Cărți

Emilian Vasilescu: Apologeți creștini. Români și străini. București, Editura Cugetarea 1942, pag. 224, prețul lei 90.

În vorbirea curentă de mulțori a fi credincios este tot una cu a fi un ignorant, un obscurantist, dacă nu cumva un om căruia funcțiunile mintale îi sunt așa de slăbite, încât nuse mai poate înșira în rândul oamenilor cu un procent mare de normalitate. Din această eronată și neîntemeiată considerațiune, influențată desigur de lectura — de mulțori numai diletantă — a operilor ieșite din concepția materialistă a veacului trecut, a urmat apoi și credința că a fi om de știință este într-o crasă opoziție cu a fi și un om credincios.

Pentru cercetătorii conștienți și lipsiți de anumite prejudecăți inițiale însă, adevărul este cu totul altul. Șirul nenumăraților oameni de știință, cari în acelaș timp pot fi dați și ca rare exemple de trăire religioasă, demonstrează oricui eroarea celor cari se mai mențin încă în greșala ce au făcut-o alții, de mulțori numai pentru a nu fi socotiți și ei printre spiritele „obscurantiste“, sau pentru a fi pe placul discuțiilor din saloanele cari ele înșile inundă în ignoranță și obscurantism. Un număr restrâns de atari oameni de știință, cari în acelaș timp au fost și fervenți apărători ai credinții creștine, ni-i înfățișează, bineînțeleș alături de cei nimbați de prestigiul teologiei, D-l Dr. Emilian Vasilescu, asistent la Facultatea de Teologie din București, în noul D-sale volum, intitulat „Apologeți creștini“.

Volumul ne înfățișează un mănunchi de portrete de „apologeți creștini“, Români și străini, pe cari autorul a început să le publice încă de acum trei ani în revista „Sfarmă Piatră“ și Gândirea, mai apoi și în alte reviste bisericești, la cari a adăugat și câteva medalioane apologetice publicate în ziarul Calendarul. Până la o nouă ediție, proiectată în două volume, șirul acestor portrete înmănunchiate în acest volum este următorul: I. *Teologi*, Români: Petru Movilă, Vasile Găina, Nicolae Bălan, Irineu Mihălcescu, Nichifor Crainic, Ioan Gh. Savin și Dumitru Stăniloae; Străini: Nicolai Rojdestvenski, Pavel Svetlov, Wladimir Guettée și Raoul Allier; II. *Oameni de știință, filosofi și literați*: Români: Dimitrie Cantemir, Alexandru de Sturdza, Nicolae Paulescu, G. G. Longinescu, Simion Mehedinți, Ioan Petrovici și Victor Gomoiu; Străini: Pascal, Ampère, Pierre Duhem și Pierre Termier.

Este dela sine înțeleș că noul volum nu ne înfățișează, prin acești apologeți de mai sus, pe toți apărătorii credinței, teologi și oameni de

știință, deoarece numărul lor — dupăcum observă însuș autorul — este mult mai mare și de o valoare mult mai evidentă decât se crede de obicei. Chiar unii dintre cei înfățișați în acest volum „nu sunt apologeți creștini propriu zis și alții trebuiau studiați mai temeinic“ (p. 7). Aceasta însă nu scade cu nimic din valoarea cărții D-lui Dr. Emilian Vasilescu. Simpla lectură a acestui mănunchi de apărători ai credinței creștine, prezențați aci, constituie pentru cel credincios un vădit stimulent în persistența lui tenace în convingerea religioasă pe care o are. Iar pentru cei cari se feresc să-și mărturisească sbuciumul lor sufletesc de teamă de a nu fi etichetați cu titlul injust de „obscuranțiști“ ori „ignoranți“, sau chiar și pentru cei cari aduc atari acuzații celor cari trăiesc în viața harică a convingerii creștine, este încă o dovadă că a fi un credincios devotat nu înseamnă a nu putea fi în acelaș timp și un om de știință, în posesiunea integrală a facultăților tale sufletești și invers.

Concepută în acest sens apologetic și întemeiată pe o bogată informațiune, noua carte a D-lui Dr. Emilian Vasilescu, se înșiruie cu real folos în rândul operilor menite să aducă mult dorita limpezire, în lupta pe care materialismul necredincios al veacului trecut o mai dă încă, în unele suflete, cu credința creștină a cărei zori mântuitori se întrevăd la orizont. De aceea ea e tot așa de bine pusă și în mâna credinciosului și în mâna celui care are anumite rezerve față de această credință, sau chiar o consideră aducătoare de obscurantism și ignoranță.

Pr. D. Tudor

Informațiuni

■ **Duminecă 12 Iulie a. c.** a avut loc în Arad-Cetate sfintirea troițelor ridicate în memoria ofițerilor, subofițerilor și soldaților căzuți pe frontul împotriva bolșevismului, cari aparțin Regimentului de Infanterie din loc. Creștineasca solemnitate s'a desfășurat în prezența autorităților civile și militare, precum și a unui numeros public între care se numărau și familiile eroilor căzuți pentru Cruce și Patrie.

Pioasa pomenire s'a început prin slujirea în sf. biserică din Cetate a sf. Liturghii, la sfârșitul căreia P. S. Părinte Episcop Andrei, înconjurat de un sobor de preoți, a slujit parastasul pentru odhna sufletelor celor căzuți. După parastas a urmat solemnitatea propriu zisă a sfintirii celor două troițe, așezate de o parte și de alta a mormântului eroilor, în cadrul căreia P. S. Părinte Episcop Andrei a rostit o pătrunzătoare cuvântare despre sensul morții eroice.

Din partea armatei a cuvântat maiorul N. Pătru, după care a urmat defilarea trupei și vizitarea colțului eroilor așezat în cazarma regimentului.

Ridicarea acestor troițe din fața bisericii din Cetate este încă o dovadă a cinstirii pe care poporul român știe s'o aducă celor ce se jertfesc pe altarul Patriei, pentru a-i asigura permanența istorică în sânul celorlalte popoare din lume.

■ **Implinindu-se în acest an**, 300 de ani dela ținerea sinodului dela Iași (1642), în cadrul căruia s'a aprobat Mărturisirea ortodoxă întocmită de Mitropolitul Petru Movilă al Kievului, sinodul mitropolitan al Moldovei, ținut în ziua de 30 Iunie a. c. a hotărât ca din prilejul acestei comemorări să se facă un pelerinaj la Kiev, unde marele Mitropolit a înființat vestita sa Academie și unde și doarme somnul de veci. Deasemenea s'a hotărât ca osemintele marelui apărător al dreptei credințe să fie aduse în țară și așezate alături de ale celorlalți membrii ai familiei.

■ **Abatele Zavoral**, starețul mănăstirii Strachov din Praga și unul din cei mai sinceri iubitori ai neamului nostru, a încetat din viață în ziua de 29 Iunie a. c. în vârstă de aproape 80 de ani. În timpul războiului mondial, regretatul abate, a purtat o creștinească grijă răniților români ce se aflau internați în spitalul amenajat în cuprinsul acelei mănăstiri. Pentru a le putea alina mai bine suferința, blândul abate ne-a învățat limba și a aranjat pe seama răniților aflați aci, adevărate ședințe literare și muzicale, contribuind în felul acesta la crearea acelei bune dispoziții sufletești, atât de necesară în cazuri de boală.

Neamul românesc va păstra neuitată memoria acestui mare abate și nu va uita însemnatele servicii ce i le-a adus.

Dumnezeu să-l așeze între dreptii Lui. **D. T.**

Nr. 3215/1942.

Comunicate

Se pune în vedere din nou tuturor C. preoți că nu au voie a corespunda direct cu nici o autoritate, ci numai prin Consiliul Eparhial.

Arad, la 7 Iulie 1942. **Consiliul Eparhial**

Nr. 3224/1942.

Recomandăm atenției P. C. Preoți publicațiunile periodice apărute în biblioteca „Lumina pentru toți” din editura sf. Episcopii de Argeș.

Numerii mai recentii sunt următorii: nr. 9 Cine grăiește adevărul? de Pr. V. Frujină pag. 38, lei 12.

Nr. 10: Sectele, o mare primejdie pentru Stat și Națiune, de Pr. Sp. Geană pag. 38, lei 10.

Nr. 11: Războiul sfânt și Lupta noastră de Pr. Căp. C. Ionescu pag. 31, lei 10.

Toate trei broșurile se pot utiliza cu folos atât în predici, luându-se unele exemple potrivite, cât mai ales ca și lectură la Școala duminicală.

Arad, la 4 Iulie 1942. **Prot. Caius Turicu**
cons. ref. eparhial.

Nr. 3259/1942.

Concurese

Episcopia ort. română a Aradului publică concurs pentru primirea a 12 fete ort. române (între 17-30 ani), absolvente a 4 clase secundare, cari ar dori a se pregăti să activeze la Ocrotirea copiilor mici ca și călugărițe.

Când datele primesc dela început toată întreținerea și un salariu lunar de 1800 lei, iar după absolvirea unui curs de 2 ani și tunderea în monahism, li se va deschide calea la posturi bugetare în serviciul Ministerului Sănătății.

Elevele vor întrui următoarele condiții:

- a) să aibă etatea între 17-30 ani,
- b) să fie absolvente a 4 clase secundare,
- c) să se oblige a se călugări,

Cererile se vor înainta prin Oficiul parohial care la va opinia, la Sf. Episcopie până la data de 15 August 1942, cu anexele:

- a) extras de naștere din registrul stării civile.
- b) extras de botez,
- c) certificat de absolvire a 4 clase secundare,
- d) act de obligament de a intra în monahism,

semaat la Oficiul parohial în prezența alor doi martori. și la minore invoirea părinților.

Elevele vor fi interne primind întreținere la Centrul de Ocrotire a Copiilor din Arad și o bursă lunară de 1800 lei în contul serviciului prestat.

Arad, în 8 Iulie 1942.

† **Andrei** **Prot. Caius Turicu**
Episcop **cons. ref. eparhial**

Nr. 2982/1942.

Se publică concurs pentru ocuparea următoarelor 2 posturi vacante la Centrul Episcopiei ort. române a Aradului:

- 1 post șef de serviciu, fără gradatie și
- 1 post subșef de birou cu două gradatii.

Reflecții la aceste posturi trebuie să îndeplinească toate condițiunile cerute de Codul funcționarilor publici, aplicabile funcționarilor bisericești, precum și condițiunile legilor și regulamentelor bisericești în vigoare și să fie ort. români.

La cererile de concurs se vor anexa următoarele acte:

1. Certificat de cetățenie,
2. Extras de naștere dela oficiul stării civile și extras de botez,
3. Extras din matricula stării civile, dacă reflectantul este căsătorit,
4. Extras din matricula stării civile, dacă candidatul are copii,
5. Certificat de moralitate, dovedind că n'a fost condamnat pentru infracțiuni împotriva ordinii publice și siguranței statului și că n'a fost destituit, sau pus în disponibilitate din alt serviciu public,
6. Certificat școlar, din care reiese că are studiile cerute în art. 22 din C. F. P. și este absolvent al unei Academii teologice,
7. Eventuale certificate de serviciu,
8. Act despre situația militară,
9. Certificat medical, eliberat de un medic oficial și
10. Declarație de avere a candidatului, a soției și a copiilor săi.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului Eparhial până la 23 Iulie 1942, concurenții având a se supune unui examen, pe baza căruia vor putea fi numiți, conform regulamentului pentru întregirea funcțiilor administrative al Episcopiei,

Data examenului se va comunica la timp reflectanților.

Arad, în 5 Iulie 1942.

† **Andrei** **Sava Tr. Seculin**
Episcop **consilier, referent eparhial.**